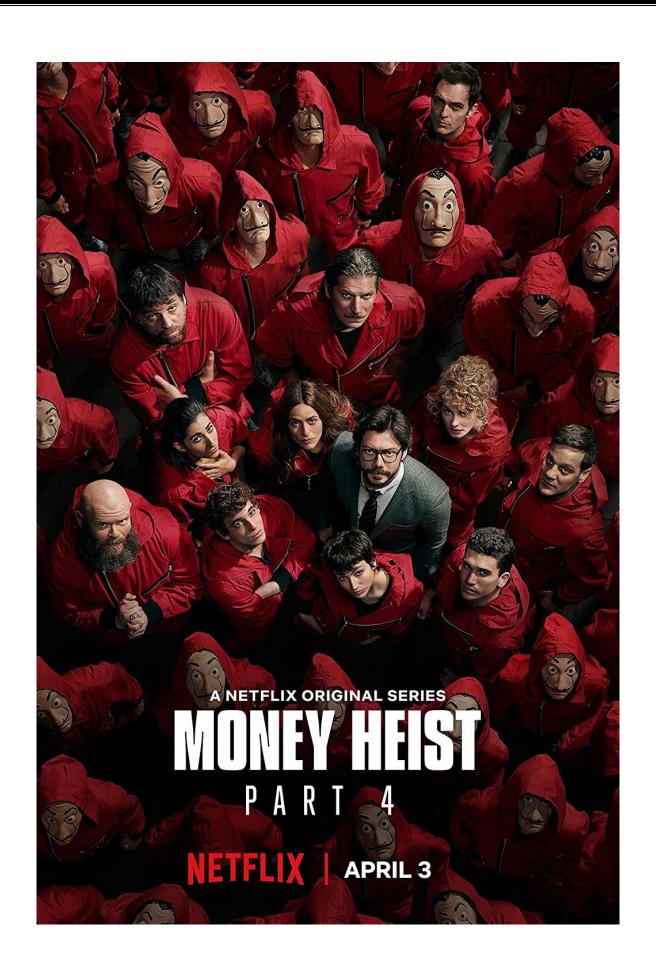

تمرین دوم طراحی سیستم بانکی

برنامەسازى پيشرفتە پاييز 1400 استاد: مهندس نرگس بطحائیان مهلت تحویل: تا ساعت 23:59 یکشنبه 30 آبان 1400 زبان ++c

طراحان تمرین: حسام کوچکی – محسن حامی – علی زینالدینی

فهرستمطالب

بانک؟!
مقدمه
فتتاح حساب
ىپى5
ضافه کردن آیپی
تمدید حساب
نجام تراكنش
واريـز
انتقال
برداشت
سود بانكى
وام
بازپرداخت وام
علام ورشکستگی
مشاهده اطلاعات
مشتری
بانک
ساير نكات قابل توجه

بانك؟!

پروفسـور بعـد از اینکـه موفـق بـه اسـتفاده از پولهـای دزدیـده شـدهاش نشـد، تصـمیم گرفـت بـا اعتـراف بـه کـار زشـتاش و همکـاری بـا پلـیس بـرای مجـازاتش تخفیـف بگیـرد. وی بعـد از دوران کوتـاه حـبساش بلاخـره آزاد شـده و قصـد دارد بـا بـه کـارگیری تجربیـاتش یـک بانـک تاسـیس کنـد. امـا از آنجـایی کـه او برنامهنویسـی را خـوب بلـد نیسـت، از شـما خواسـته تـا در راهاندازی یک سیستم بانکی کمکش کنید!

مقدمه

دریک سیستم بانکی، چون با پول سروکارداریم همه چیزباید خیلی دقیق و منظم باشد. شما در این تمرین یک سیستم بانکی ساده را تولید میکنید که حسابهای مشتریان را کنترل و ویرایش میکند، درصورت امکان وام میدهد و به مشتریها سود بانکی میپردازد، و یا درصورت بروز فاجعه، اعلام ورشکستگی میکند.

ایـن سیسـتم ماننـد خـط فرمـان عمـل میکنـد و دسـتورهای مـا را پـردازش میکنـد. در ادامـه دستورها به اختصار معرفی میشوند.

افتتاححساب

اولین چیـزی کـه یـک بانـک نیـاز دارد مشـتری اسـت، و بـرای داشـتن مشـتری بایـد بـرای او یـک حسـاب افتتـاح کنـیم، پـس اولـین چیـزی کـه بایـد بانـک مـا داشـته باشـد قابلیـت ایجـاد حسـاب بـرای مشتریان جدید است.

پس نیاز به یک کلاس به نام مشتری داریم که اطلاعات مشتریان را در خود ذخیره میکند. این کلاس شامل متغیرهای مختلفی مانند نام صاحب حساب یا همان یوزرنیم(غیرتکراری)، شماره کارت(یک عدد 4 رقمی رندوم غیرتکراری)، تاریخ افتتاح حساب، تاریخ انقضای کارت، مبلغ موجودی، لیست تراکنش های اخیر(گردش حساب)، لیست آیپیهای مجاز و سایر اطلاعات دیگر است.

تاریخ انقضای کارتها 2 سال پس از تاریخ افتتاح ست میشوند.

واضح است یک لیست(یا وکتور) از کاربران داریم که اطلاعات آنها در آن ذخیره میشود و در صورت نیاز ویرایش میشود.

ساخت و افتتاح حساب برای مشتری ها با این دستور انجام میشود:

>>> create username:ip

با ایـن دسـتوریـک کـاربر جدیـد بـا نــام username ســاخته میشــود کــه دارای آیپـی ip اســت، در مورد آییی و ساختار آن در ادامه توضیح میدهیم.

توجه کنید که یک یوزروقتی معتبراست که هم نام آن معتبرباشد، و هم آییی آن.

یک نام معتبر، نامی است که فقط از حروف کوچک و بزرگ و اعداد انگلیسی تشکیل شده باشد. واضح است که اعداد در ابتدای نام نمیتوانند قرار بگیرند.

در صـورتی کـه نـام یـا آی پـی نـامعتبر بودنـد بایـد پیغـام خطـایی نمـایش داده شـود و چیـزی در سیستم ذخیره نشود.

موجودی فرد بعد از افتتاح حساب برابر 0 است.

یک آی پی معتبر، عبارتی متشکل از 4 بخش اعداد است که با یک نقطه "." از یک دیگر جدا شده اند. اعداد هر بخش میتوانند از 0 تا 255 متغیر باشند. در زیر دو نمونه آی پی معتبر و غیر معتبر را مشاهده میکنید:

192.168.15.15 Valid 255.0.142.241 Valid 123.280.23.245 Not Valid 44.280.23 Not Valid

تضمین میشود آی بی شامل اعداد منفی نمیباشد.

تعـداد نقطـههای آی پـی میتوانـد متغیـر باشـد، ولـی حتمـا یـک نقطـه در آی پـی وجـود دارد. واضـح است آی پی معتبر دقیقا 3 نقطه و 4 بخش اعداد معتبر دارد.

در صـورتی کـه نـام یـا آی پـی نـامعتبر بودنـد بایـد پیغـام خطـایی نمـایش داده شـود و چیـزی در سیستم ذخیره نشود.

اضافهکردنآیپی

گفتیم که امنیت خیلی دربانک مهم است، برای همین یک کاربربرای انجام تراکنش فقط با آن آی پی میتواند تراکنش انجام دهد که در ابتدای افتتاح حساب با آن وصل بوده یا بعدا آن را به صورت دستی به سیستم اضافه کرده است. برای اضافه کردن آی پی برای یک حساب از دستور زیر استفاده میکنیم:

>>> add_ip username:new ip

با این دستور یک آیپی با آدرس new_ip به لیست سفید آیپی های کاربر username اضافه میشود، البته در صوراتی که معتبر باشد.

امتیازی: بشود در یک دستور، بیش از چند آیپی اضافه کرد(تعداد نامشخصی از آیپی، پیاده سازی توسط پردازش عمانی:

>>> add_ip username:new_ip:another:one_more

تمديدحساب

در صورتی که تاریخ انقضای کارتی فرا رسیده بود، نباید اجازه انجام هیچ تراکنشی داده شود.

کاربر میتواند با تایید خودش، مبلغی را پرداخت نموده و حساب خودش را 2 سال دیگر تمدید کند.(مبلغ با توجه به اینکه برنامه را ریالی نوشته اید یا دلاری یا ... میتواند متغیر باشد، بر عهده خودتان)

>>> renewal username:ip

درصورت تایید برای تمدید، مبلغ را از حساب او کم کنید.

امتیازی: کاربر در دو حالت بتواند حساب خودش را تمدید کند، یک حالت با استفاده از روش بالا، و یک حالت دو حساب خودش را تمدید کند، یک حالت با استفاده از روش بالا، و یک حالت دیگرهم بعد از اینکه تمایل داشت تراکنشی انجام دهد و سیستم به او خطا داد؛ در این حالت باید بعد از نمایش دادن خطا، از او سوال شود که آیا مایل به تمدید حساب خودش در ازای مبلغ مشخص هست یا خیر؟

امتیازی: در صورت تایید تمدید، اما نبود موجودی کافی، موجودی را 0 کنید و باقیمانده را به عنوان وام در نظر بگیرید، در ادامه با وام آشنا میشوید.

انجام تراكنش

انجام تراکنش هایی که در ادامه گفته میشود باید در صورتی انجام بگیرد که تاریخ انقضای حساب هنوز فرا نرسیده باشد. در صورتی که حساب فرد منقضی شده باشد باید پیغام خطا چاپ شود.

در سیستم بانکی ما نیاز به انجام تراکنش داریم. تراکنش ها به دو صورت انجام میشوند، **واریز** و یا **انتقال**.

واريز

واریــز حــالتی اســت کــه کــاربر پــول نقــد بــه بانــک میدهــد و بانــک موجــودی حســاب او را افزایش میدهد. واریز برای یک کاربر با دستور زیر انجام میشود:

>>> deposit username:ip:money

برای مثال، دستور زیر یک مثال معتبر برای انجام تراکنش واریز است:

>>> deposit professor:144.123.63.48:25000

البته دستوربالا در صورتی معتبراست که قبلا پروفسوریک افتتاح حساب موفق دربانک داشته باشد، آی پی او در لیست سفید آی پی های اکانت خودش موجود باشد و عددی صعیح و مثبت را به عنوان رقم وارد کرده باشد. در غیر اینصورت باید با خطا مواجه شود.

انتقال

مانند همه بانکها، باید بتوانیم انتقال از حسابی به حساب دیگرهم انجام بدهیم، برای انجام این کار از دستور زیر استفاده میکنیم:

>>> transfer sender_username:sender_ip:receiver_username:money در واقع اینجا از حساب فرستنده کم میکنیم و به حساب گیرنده اضافه میکنیم.

نعوه اعتبار سنجی این تراکنش به این صورت است که باید مقدار پول در حساب فرد فرستنده موجود باشد، آی پی او درست باشد و فرد گیرنده قبلا در بانک حسابی افتتاح کرده باشد.

امتیازی: با دستور زیر هم بتوان انتقال انجام داد:

>>> transfer sender_username:sender_ip:receiver_ip:money

مسلما بعد از واریز باید بتوان برداشت هم کرد، برداشت با دستور زیر انجام میشود:

>>> withdraw professor:144.123.63.48:25000

اعتبار سنجی این تراکنش هم باید به درستی انجام شود.

موجودی فرد نمیتواند منفی شود، یعنی فرد نمیتواند بیشتر از موجودی خودش برداشت کند.

سودبانكي

یکی از بخشهای جذاب برای سرمایه داران، سودی است که بانک به آنها می پردازد. البته در دنیای واقعی، میزان سودی که در یکسال از بانکها می گیریم از میزان تورم در آن سال کمتر است و این یعنی ما با نگه داشتن پول مان در بانک ضرر کرده ایم، ولی در هرحال برای کسانی که آمادگی یا سواد کافی برای سرمایه گذاری در بازار بورس و یا سایر بازارهای مالی را ندارند تا از تورم جلو بزنند و ارزش پول خود را حفظ کنند سود بانکی گزینه وسوسه کننده ای است.

سـود بـانکی در بانـک مـا بـه صـورت درصـدی از کـل مبلـغ سـپرده مشـتری تعلـق میگیـرد. سـود بـانکی بـه صـورت دسـتی و توسـط شـما بـرای مشـتریان لحـاظ میشـود، پـس یـک دسـتور بنویسید که با گرفتن نام مشتری، برای او سود بانکیاش را به حسابش اضافه کند.

سـود بـانکی بـه صـورت درصـدی(مثلا 10 درصـد) از میـانگین موجـودی حسـاب مشـتری در 7 روز گذشته محاسبه میشود.

سـود بـانکی در صـورتی بـرای مشـتری اضـافه میشـود کـه او در 30 روز گذشـته سـودی دریافت نکرده باشد.

اگرمشتری در حال حاضروامی گرفته باشد و هنوز آن را تسویه نکرده باشد سود بانکی به او تعلق نمی گیرد. 30 روز بعد از تسویه کامل آخرین وام، سود میتواند برای او لحاظ شود.

>>> add_profits username

امتیازی: چند درصد سود بیشتر برای کسانی که دریک هفته گذشته، از حساب خود برداشت نکرده باشند (واریز ایرادی ندارد).

امتیازی: سود بیشتر برای کسانی که پول بیشتری در بانک دارند. میزان آن برعهده شما.

وام

هرکسی در زندگی ممکن است نیاز به وام داشته باشد، پس بانک ما هم جهت مشتری مداری قصد دارد وام کم بهره به مشتری ها بدهد. مشتری میتواند از بانک درخواست وام کند و اگر بانک قادر بود به او وام دهد. یک مشتری با دستور زیر از بانک طلب وام میکند:

>>> get_loan username:ip:money

بانک در صورتی به مشتری وام می دهد که مشتری حداقل $\frac{3}{4}$ مبلغ وام را در حسابش داشته باشد. توجه کنید که بانکها، از خودشان پولی ندارند، و از پولهایی که دیگران در بانک گذاشته و نگهداری می کنند به افراد دیگروام می دهند (پس به همین دلیل است در بانکهای واقعی، بانکها برای سپرده های بلند مدت سود بیشتری در نظر میگیرند، چون بانک میخواهد شما را ترغیب کند که سپرده خود را از بانک بیرون نبرید تا بتواند به افراد بیشتری وام بدهد، و البته بهرههای وامهای بیشتری دریافت کند.)

پس قبل از وام دادن به کسی باید دو موضوع را چک کنید، یک اینکه آیا او در حسابش به اندازه ¾ مبلغ وام را به مشتری و دوم هم اینکه آیا خود بانک میتواند مبلغ وام را به مشتری یرداخت کند؟

اگرشرایط مهیا نبود، به مشتری پیغامی مبنی برد درخواست وی برای وام نمایش داده شود.

مشتری تـا زمـانی کـه تمـام وامـش را بـه بانـک پـس نـداده باشـد، نمیتوانـد از حسـابش برداشـت کنـد، در نتیجـه بایـد مشـخص کنیـد کـه مشـتری در حـال حاضـر وامـی گرفتـه یـا خیـر. (راهنمـایی: بهتـر اسـت یـک متغیـر در کـلاس مشـتری تعریـف کنیـد و در آن میـزان بـدهی مشـتری را نگهـداری کنیـد، اگـر مشـتری 10 دلار وام گرفـت و بهـره وام 10 درصـد اسـت، پـس در آن متغیـر 11 دلار ذخیره کنید و تا زمانی که این متغیر صفر نشده باشد، اجازه برداشت ندهید)

طبیعت میـزان بهـره وامـی کـه تعیـین میکنیـد تـا از مشـتری بگیریـد، بایـد بیشـتر از میـزان سودی باشد که به مشتریها پرداخت میکنید.

امتیازی: چاپ پیغام دقیق، که مشتری متوجه شود به کدام یک از دو دلیل بالا نمیتواند وام بگیرد.

بازبرداختوام

اگرمشتری وام فعالی داشت و دستور زیر را وارد کرد، از بدهی اش کم کنید، توجه کنید مشتری میتواند در چند مرحله اقدام به بازپرداخت وام کند. اگرمشتری بیشتر از مبلغ وام واریز کرد، بدهی را تسویه، و باقی مانده را به موجودی اش اضافه کنید.

>>> pay_loan username:money

اعلامورشكستكي

بانکها اگربیرویه وامهای بدون پشتوانه بدهند، خود را در خطرورشکستگی قرار میدهند.

ورشکستگی یک بانک زمانی اتفاق می افتد که بانک، اکثر پول های مشتریان خود را به دیگران وام داده، و ناگهان، یک یا چند مشتری قصد برداشتن سپرده های خودشان را میکنند. در این هنگام چون بانک در حال حاضر پول آن ها را نزد خود ندارد (چون آن را وام داده) نمیتواند به آن ها پولی بدهد و اعلام ورشکستگی میکند. در برنامه باید اگر زمانی مشتری ای درخواست برداشت کرد و شما پولی در بانک نداشته بودید و آن ها را وام داده بودید، باید پیغامی مبنی بر اعلام ورشکستگی چاپ کنید.

امتیازی: کسی بعد از اعلام ورشکستگی بانک، نتواند حساب جدید باز کند، یا مشتریان قبلی نتوانند پول جدید واریزیا منتقل کنند، و موارد مشابه.

مشاهده اطلاعات

مشترى

یک مشتری باید بتواند اطلاعات حساب خودش را مشاهده کند، برای این کار میتواند از دستورهای زیر استفاده کند:

>>> ip

Or

>>> card_number

یعنی شخص با وارد کردن آی پی خودش یا نام کاربریاش یا شماره کارتش باید بتواند اطلاعات حساب خودش را مشاهده کند.

امتیازی: کاربر بتواند با نوشتن نام کاربری هم اطلاعاتش را مشاهده کند:

>>> username

بانک

با دستورزیر، مشخصات بانک نظیر تعداد مشتریها، مبلغ کل پول موجود در بانک، مبلغ کل وامهای اعطاء شده، و سایر اطلاعات مفید را چاپ کنید:

>>> bank

سايرنكاتقابل توجه

- یک آی پی نمیتواند توسط دو نفر استفاده شود.
- تمامی تراکنش ها باید ثبت و ذخیره شوند، یکبار در یک لیستِ (یا وکتورِ) کلی مربوط به بانک که تمامی تراکنش هارا به ترتیب اجرا در خودش ذخیره میکند، و یکبار هم در مشخصات حسابِ خود شخصِ مورد نظر، به صورت اشاره گری به تراکنش مربوطه در لیست کلی بانک. به عبارت دیگر اگر
  2 تراکنش در لیست کلی بانک است، باید برای کاربران، یک اشاره گر به تراکنشی در لیست اصلی که مربوط به آن ها است ذخیره شود.
- برنامه باید تا زمانی که کاربر دستور خروج نداده باشد ادامه پیدا کند و منتظر دستورات جدید باشد.
  - برنامه باید ماژولار نوشته شود، یعنی از توابع استفاده کنید.
    - استفاده از گیت و cmake اجباری است.
    - تحویل به صورت لینک در گیتهاب انجام میگیرد.
      - کامنت و گزارش اجباری است.
- راه حلها و یا موارد جدید ابداعی و خلاقانه که در متن تمرین ذکر نشدهاند ولی جالب باشند نمره مثبت خواهند داشت.
- همه بخشهای مورد نیاز به صراحت در متن تمرین ذکر نشده اند، پیاده سازی همه بخشهایی
  که در تمرین گفته شده است ضروری است ولی ممکن است کافی نباشد، در صورت نیاز بخش
  های مورد نیاز را اضافه کنید.

موفق باشيد..!